Clocitorul Josh

In centrul Insulei, pe Platoul Inalt, se află Nava. Imensă, strălucitoare - şi de neclintit. Pentru că Nava e o epavă.

Strămoşii Tuturor, adică Joan şi Sean, naufragiaţii, au trudit o viaţă ca să-i redea puterea - şi urmaşii le au preluat strădaniile, dar, generaţii de-a rândul tot dând greş, descurajarea i-a îndemnat să lase ştiinţa reparării ei pierdută în uitare. Acum, din toată Nava, doar calendarul mai e viu. Şi numără, neobosit, anii-acasă.

ACASĂ e planeta de unde nava i-a adus pe Joan şi Sean. Sau de unde Joan şi Sean au adus Nava. Oricum ai răsuci cuvintele, pentru Nepăsători e totuna. Dar nu şi pentru Navaişti sau Joan-seanişti, căci, pentru unii, adevărul înseamnă „La început a fost Nava", iar pentru ceilalţi - „Joan şi Sean au fost începutul".

Cât despre anii-acasă, tuturor ne e greu să ne imaginăm că pe planeta aia răstimpul dintre două primăveri trecea atât de iute! Fiindcă un an-aici e, adesea, o viaţă de om, oricare dintre cele patru anotimpuri durând ceva mai mult de şase ani-acasă.

AICI e planeta noastră. Sau numai Insula, pe care nici un om n-a părăsit-o, niciodată. încercări au fost, nenumărate, dar Oceanul e mânios şi corăbiile noastre - firave. întotdeauna valurile i-au pedepsit pe temerari, purtându-le înapoi, cu mare grabă, hoiturile umflate. Până ce şi meşterirea corăbiilor a devenit o taină uitată!

De fapt, legenda spune că Joan şi Sean, sosiţi AICI când primăvara dădea în vară, au crezut că Insula e singurul pământ, că e miracolul unei planete inundate. Dar, toamna târziu, păsările şi-au umplut marsupiile cu provizii, au înghesuit printre ele puii nevârstnici - şj au plecat. Spre alte insule, spre vreun continent? Asta nimeni n-a aflat-o.

în schimb, am învăţat că, după ce acolo unde Oceanul devine Cer iar Cerul devine Ocean ultima pasăre dispare, se nasc norii. Norii întunecaţi ai Frigului, care se bulucesc jur-împrejur, înghiţind seninul boltit asupra Insulei, aşa cum talazurile înghit plajele primitoare.

Şi încep ploile târzii, adică începe Greul. Căci gândacii, delicioşii gândaci a căror crustă rumenită pe jar trosneşte înainte de a-ţi vărsa în gură dulceaţa cărnii flasce, pier îngheţaţi şi trupuşoarele lor rubiconde - cele pe care nu le culegem,

pentru că au intrat deja în putrefacţie - se descompun sub rafalele de stropi mărunţi, înghesuiţi şi reci, îngroşând tina lipicioasă.

Doar ouăle lor, pitite undeva, în afundurile pământului, aşteaptă primăvara următoare. Răbdătoare şi nestânjenite. Căci nu le căutăm, săpând.

Săpăm numai acolo unde bănuim ca e o vizuină de şopârlă. Pentru că târâtoarele astea gustoase hibernează, cât ţine lunga iarnă, în galeriile adânci de la poalele Dealurilor Joase.

Aşa ne agonisim hrana în vremea primelor ninsori, adică preţ de un an-acasă. Pe urmă zăpada şi gheaţa sunt prea groase, gerul prea muşcător, şi noi, baricadaţi în adăposturi, ne drămuim proviziile. Ne-am învăţat prevăzători, cămările sunt burduşite. Totuşi, dacă nu am mânca copiii născuţi în iarnă şi bătrânii (puţinii şi aţoşii bătrâni pentru care iarna e a treia), rezervele s-artermina înainte de a-l şaselea an-acasă al iernii, când vremea se îmblânzeşte - şi ieşim la săpat. Cu mic cu mare, săpăm şi chiuim când descoperim şopârlele sfrijite, şopârlele trufandale!

Asta se-ntâmplă iarna, toţi povestesc la fel. Şi eu, cea născută la început de vară, aştept cu teamă să dau piept cu anotimpul potrivnic. Mai ales îmi imaginez cum o vom mânca pe bunica Astrid, aia care ne ţine din scurt cât e ziua. Cât eram mai mărunţi, ne altoia des, lovind cu sete, încruntată şi strângându-şi şi mai mult gura pungită. însă acum ne prinde din ce în ce mai rar, şi se răzbună aruncându-ne ocări printre gingiile pustii. .

– Eu cred că n-am să gust din ea, îi spun lui Bert, care îmi e şi văr, şi prieten bun. Mă tem că n-o să-mi cadă bine la stomac!

Şi zâmbesc, aşteptându-i hohotul de râs. Dar el răspunde, grav:

– Eu **ştiu** căn-o s-o gust. N-o să am cum, pentru că n-o să fiu pe Insulă la iarnă!

Mă strâmb. încearcă să îşi bată joc de mine, ca de obicei! Mă crede fraieră, doar pentru că sunt fată, nu băiat!

Şi râde. Acum râde, încleştându-mi mâna când sunt gata să-l pleznesc.

– Stai, stai şi ascultă-mă! Vorbesc serios. Să nu văd primăvara dacă mint!

– Păi n-o s-o vezi! mă hlizesc eu. Doar n-o să fii AICI! Cum o să pleci? înot? în zbor? în vis?

– Hm, hm, se fandoseşte, clătinând din cap. Ai cam ghicit! Adică, în vise sunt deja departe! Iar de plecat de-adevăratelea plec chiarîn zbor, s-o ştii!

Dezamăgită, îl privesc chiorâş:

– Te-ai dat cu Navaiştii? Te rogi în Navă? O implori să plece şi să te ia cu ea? Şi ai avut o revelaţie, nu te-ndoieşti că eşti Cel-care-poate? Că o s-asculte tocmai vrerea ta?

– Mă crezi tâmpit?! se supără. Nu, Lisa, n-o să plec cu Nava. Cu păsările o să plec. Şi ele zboară, nu?

– Ce?! Ceee?!

– Ce-ai auzit!

– Hai, las-o baltă, Bert. Măcar pân-o aduc pe soră-mea. Ştii, aia mică, miiică... Poate te crede ea!

Iar râde. Dar pe urmă mă ia de umeri şi îmi vorbeşte rugător:

– Lisa, lasă-mă să-ţi spun tot, chiar dacă nu mă crezi!

– Fie, încuviinţez. Şi experimentez oftatul mamei - cel resemnat şi îngăduitor.

– Ce zici, o pasăre mă poate duce în marsupiu?

– Mde, s-ar putea să-ncapi... Dar cine, şi în ce fel îi spune să te ia?

– Ei vezi, se bucură, ai şi ajuns aproape de adevăr! Păi tu de unde crezi că ştie pasărea care-i sunt puii?

– De unde ştie? Ştie!

– Ştie, dar cum? Chiar nu te-ai întrebat? Se^uită-n ochii mei. Ironic. Aproape batjocoritor.

– Ăăă... Păi... Păi ştie, triumf eu, cum să nu ştie, dacă ies din ouăle pe care le-a clocit!

– Na, că ai nimerit-o! Ăsta-i misterul, Lisa, fata mea! îmi pierd răbdarea.

– Of, Bert, să mor la iarnă dacă pricep ce-ndrugi!

– Stai, că-ţi explic. îl ştii pe Josh?

– Nebunul? Ăla care trăieşte singur, ca să nu îl halească nimeni dacă o să apuce trei ierni? Adică se gândeşte nu la iarna care e aproape, ci la aia care o să vină după ea!

– Chiar el. Da' e un tip grozav! A-mblânzit păsări!

Strâng ochiul drept şi îmi trag colţul gurii în sus, ca tata - când dezaprobă faptele cuiva.

– Nebunul tot nebun! Măcar să fi-mblânzit şopârle, că alea nu au carnea ca scoarţa de copac!

Bert îmi întoarce strâmbătura.

– Femeia tot femeie! Numai la mâncare vă gândiţi! Josh a privit departe, în viitor! De-aia a momit păsări, le-a făcut să îl accepte, a învăţat să construiască cuiburi, le-a văzut de aproape dansul nunţii, le-a luat şi locul la clocit...

– Bert, e prea gogonată!

– E adevărat! Josh a observat că păsările fac o baie în Ocean în fiecare zi. Exact la amiază, în toiul zădufului, îşi lasă ouăle în soare. Adică ouăle clocite vara rămân aşa, descoperite. Toamna şi primăvara le acoperă cu frunze, cu pământ... Ei bine, acum o toamnă, Josh s-a întins deasupra ouălor când câte o pasăre s-a ridicat. La început a fost atacat şi izgonit. Vreo două erau chiar gata să-l omoare... Dar el a schimbat tactica. S-a aşezat deasupra ouălorîn lipsa păsării şi a ieşit din cuib când ea a apărut. Fără grabă, fără teamă, fără să încerce să se ascundă... Şi pasărea a înţeles că i-a păstrat ouăle calde. Şi ea, şi cele care aveau cuiburi împrejur. Unora le-a intrat chiarîn obicei să zbiere, ca să îl cheme când voiau să plece...

– O fi, mormăi, nu prea convinsă. Dar n-are legătură cu...

– Stai, fato, că te lămuresc! Deci, stând în cuiburi în lipsa păsărilor, Josh a băgat de seamă că puii ies din ou tocmai în miezul zilei. Când părinţii sunt plecaţi! Aşa că a luat puii din cuiburile unor păsări tinere, care erau la primul lor clocit, i-a împărţit prin alte cuiburi şi a pus în locul lor nişte momâi din zdrenţe şi din aşchii, mari cam cât mine şi înzestrate cu ceva ce aducea a gură larg căscată. Iar păsările le-au adoptat, le-au îndesat cu gândaci şi cu pui de şopârle şi, fiindcă erau ultimele progenituri din acel an-aici, şi le-au pus în marsupii înainte de a pleca. Ei, acum înţelegi?

– Păi, şovăi eu, sigur că înţeleg ce vrei să spui... Dar cred că nu e, că nu poate fi adevărat...

Bert îmi surâde. Ceea ce eu numesc „surâsul lui viclean".

– Ai crede dacă ai vedea cu ochii tăi?

– Păi, da..., dar... Cum?

– Ascultă, fiecare dintre noi arîncăpea într-un marsupiu. Şi Josh a spus că o să ne strecoare pe fiecare într-un cuib... Ştii, ar fi încercat chiar el, dar e prea mare...

– Ia stai, îl întrerup. „Josh a spus că o să ne strecoare pe

fiecare..." **Clocitorul** Josh, subliniez, cu răutate, Josh ăsta ştie despre mine? Aţi plănuit să mă atrageţi în fantasmagoria voastră?

– Ei, Lisa! Nu pe tine anume! Dar nu pot pleca singur, trebuie să iau o fată, să am cu cine face o droaie de copii, ca Joan şi Sean... Şi, fiindcă tu mi-ai dat prilej să deschid vorba... M-aş bucura să mergi chiar tu cu mine... Apoi, tot surâzând viclean: Dac-ai avea curaj...

– Nu sunt fricoasă! mă oţărăsc. Şi adaug, oarecum mai îmblânzită: Dar, Bert, ce-o să mâncăm pe drum?

– Păi nu ţi-am spus?! Păsările or să ne hrănească cu şopârle şi gândaci. Sunt buni şi cruzi, am încercat!

Templul e sus, în partea muntoasă a Insulei, acolo unde ne retragem în Anotimpul Căldurii, pentru că arşiţa nu ne poate ajunge, tot aşa cum, în Anotimpul Ploii, nu ne ajung apele dezlănţuite.

Doarîn vremea răcoroasă, adică în Anotimpul Păsărilor, ne ridicăm colibe printre cuiburile lor, pe câmpiile din preajma Oceanului. Colibe în care stăm, în fiecare an-aici, ceva mai mult de şase ani-acasă.

De fapt, nici istoricii, nici erudiţii nu sunt în stare să explice ce e cu măsura asta a timpului: anul-acasă! Dar noi, Lisabertiştii, nu ne îndoim că astfel socoteau vremea Lisa şi Bert, în amintirea casei lor, pe care o numeau Insula Mică.

Ăsta e adevărul, simplu şi minunat, pe care hârţogarii nu pot să-l înţeleagă! Pentru că ei nu se mai posternează, după datini, zile întregi în Templu, în faţa celor două statui de păsări cu câte un copilandru în marsupiu. Şi nici nu venerează statuia numită Clocitorul Josh, pe care, spune Cartea Sfântă, cu trudă şi migală au cioplit-o Lisa şi Bert, revărsându-şi peste ea recunoştinţa - un torent de lacrimi transformat în pârâiaşul ce se prelinge către Ocean .

Recunoştinţă pentru ce? Cine-a fost Josh?... Doar hârţogarii îşi pun asemenea întrebări neroade. Noi, Lisabertiştii, ştim că cel pe care-l adorau Străbunii Tuturor nu poate fi decât Profetul Sfânt!